

SMRT GRGURA SENJANINA I SESTRE MU MARGE

Fortunić Mare pok. Miše iz Luke na Šipanu

Otpravi se Grgur Senjanine
 s vojskom svojom bojno na Kosovo,
 za njim sestra pristajala svoja
 i Grgura brata dozivala,
 i ovako njemu govorila: 5
 „Ne hod’ s vojskom bojno na Kosovo,
 ‘er sam noćas Marge sestra tvoja,
 ‘er sam noćas malo spala sanko,
 malo spala, čudan mi se snio;
 da si pošo Senja iz bijela 10
 s tvojom, brate, junačkom družinom,
 još da n’jesi ni do gore došo,
 puknu puška grane iz jelove
 ter se tebi u njedra sasula.
 I da su te rane dopanule, 15
 da si grane pao pod jelove,
 da s’ od rana svijaš i previjaš,
 da ne možeš jadan nikudara;
 sva se družba Senju povratila,
 ti si ost’o gori u zelenoj.” 20
 Grgur svojoj govori sestrici:
 „Vrat’ se u Senj, Marge sestro moja,
 u san, sestro, ne valja vjerovat,
 san je tlapa, a Bog je istina;
 jošter mlad’jeh ima devojaka 25
 u našem Senju bijelome,
 al’ za bratom n’ jedna ne pristaje,
 neg ti sama za mnom, sestro moja.”
 Kad Grgura jadna sestra čula,
 ona se je Senju povratila, 30
 cvili mlada i suze prol’jeva.
 Grgur pođe Senja iz bijela
 s vojskom svojom bojno na Kosovo,

jošter nije ni do gore doš'o, 35
 puknu puška grane iz jelove,
 Grguru se u njedra sasula,
 ljute su ga dopadnule rane,
 Grgur pade jele pod zelene,
 on s' od rana svija i previja.
 Kad to vide njegova družina, 40
 svak se na trag Senju povratio;
 al' im reče Grgur Senjanine:
 „Borja vama, moja družinice,
 vi pođite Senju bijelome, 45
 a mojega konja ne vodite,
 da se sestra ne domisli moja,
 da su mene dopadnule rane.”
 Al' Grgura družba ne slušaše,
 neg njegova konja povedoše.
 Kad su bili na pogled od Senja, 50
 videla ih Grgurova Marga
 sa prozora od bijela dvora,
 poton ih je očima videla
 svu je družbu očim' pribrojila,
 ma Grgura brata ne nabraja, 55
 neg njegova dobra konja vrana.
 Svemu se je jadu domislila,
 da s' Grgura rane dopadnule,
 pa mi trči kuli nis skaline,
 pa mi senjskoj govori družini: 60
 „Borja vama, senjska družinice,
 gdje ste meni brata ostavili?
 Ali su ga rane dopadnule?”
 Margi kažu senjska družinica:
 „Borja tebi, Grgureva Marge, 65
 nijesu Grgura rane dopadnule,*
 neg je ost'o gori u zelenoj,
 lova lovi gori po zelenoj,
 ne će doći do tri b'jela dana.”
 Ali Marge družbi ne vjeruje, 70

---

* *Dvanaesterac, stih bugarštica i znak drevna postanja pjesme. Imaćemo i veće primjera ovakovoga stiha u našoj zbirci.*

nego ide zelene u gore,
 zdrava dođe jele pod zelene,
 tu Grgura svoga brata nađe
 đe s' od rana svija i previja,
 pa sestrice bratu govorila: 75
 „O, Grgure brate od matere,
 koliko ti moje govorenje,
 prokleta je tvoje neslušanje,
 da ne ideš bojno na Kosovo
 s tvojom, brate, junačkom družinom!” 80
 Ali Grgur svojoj sestri reče:
 „O, ti Marge, draga sestro moja,
 čini mi se, draga sestro moja,
 da mi se je napiti vodice
 iza gore, draga sestro moja, 85
 da bih moje pribolio rane.”
 Al' Grguru svoja sestra reče:
 „O, Grgure brate, dobro moje,
 ja bih pošla za gore na vode,
 ma kad jadna puta ne umijem 90
 da bih Marge i na vodu došla
 al' se ne bih vratiti umjela.”
 Grgur svojoj govorio sestri:
 „O, ti Marge, draga sestro moja,
 ti povr'jeđaj ljute rane moje, 95
 kondir moje ti natoči krvi,
 i ti pođi za gore na vode,
 sve po putu biljeguj kamenje,
 dokle hladne na vodice dođeš,
 nećeš, sestro, zaboravit' puta.” 100
 Kad sestrice svoga brata čula,
 ljute mu je povr'jeđala rane,
 kondir vruće natočila krvi;
 ona pođe za goru na vodu,
 sve po putu bilježi kamenje, 105
 zdravo Marge na vodice dođe.
 Ona hladne zahiti vodice;
 al' đevojci lošom srećom bilo,
 vedro bilo, naoblačilo se,
 iz oblaka tihi daždić pade 110

i đevojci opere biljege
 pa đevojka zaboravi puta
 i obija gori po zelenoj;
 obijala tri bijela dana
 da Grgura svoga brata nađe, 115
 al' ga Marge naći ne mogaše.
 Kad četvrti b'jeli danak bio,
 više vrane iz jelove grane:
 „Koja sestra ište brata svoga,
 koga ište, nać ga ona ne će, 120
 sinoć ga je večerao vuće;
 prokleta mu od večere vuku
 Grgureva ostala je ruka,
 desna ruka puna prstenaka;
 ako želiš, Grgureva Marge, 125
 ako želiš Grgureve ruke,
 šetaj, Marge, malo naprijeda,
 hoćeš naći svilena šatora
 tvog Grgura brata pokojnjega
 pod njim desne Grgureve ruke, 130
 ako želiš Grgureve ruke,
 ti je uzmi u desnice svoje,
 bježi š njome Senju bijelome,
 'er kad večer do večera bude,
 doće proklet na večeru vuće, 135
 da večera Grgurevu ruku,
 uz ruku će večerat i tebe.”
 Kad to Marge čuje Grgureva,
 ona crnom vranu govorila:
 „Crni vrane, da bi i to bilo, 140
 i to bilo, al' tebe ne bilo!”
 Tako ide jadona naprijeda.
 Kad je došla malo naprijeda,
 tu nahodi svilena šatora,
 pod njim desne Grgureve ruke 145
 te je uzme u desnice svoje.
 Marge ruku grli i celiva,
 i š njome se jadona razgovara:
 „O, Grgure moj brate pokojni,
 koliko ti moje govorenje 150

da ne ideš s tvojom družinicom!”
Pa se sama sobom razgovara:
„Da ja Senju pođem bijelome,
da odnesem Grgureve ruke, 155
a komu ću jedna Marge doći,
strini mojoj koja će me jadnu,
koja će me jadnu prikarati,
prikarati jutrom i večerom,
da je Grgur s mene poginuo?
Neka dođe na večeru vuče, 160
da večera Grgureve ruke,
nek uz ruke večera i mene.”
U njezino malo govorenje
mrkla se je nojca primaknula,
dođe proklet iz gorice vuče 165
da večera Grgureve ruke,
uz ruke je Marge večerao.
Koga nije, do kruha ije,
a mi, braćo, zdravo i veselo!

Iz Luke na Šipanu